

Vasara priartėjo prie pabaigos, kartu su ja – ir atostogų sezonas. Rugsėjis daugelį pakvies grįžti prie darbų. Vis dėlto nemažai Lietuvos gyventojų rasti darbą šiuo metu – rimtas iššūkis. Štai kodėl šiame numeryje nutarėme apžvelgti galimybes įveikti nedarbą, kurias valstybei ir jos gyventojams suteikia 2007–2013 m. Europos Sąjungos (ES) struktūrinė parama. Kviečiame geriau susipažinti su projektais, skatinančiais gyventojų užimtumą ir padedančiais kurti naujas darbo vietas.

Vienas tokių projektų pavadintas „Neprarask darbo įgūdžių“ – juo siekiama padėti bedarbiams išsaugoti turimus gebėjimus ir sudaryti sąlygas užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų, ypač kaimiškuose šalies regionuose. Kitas Europos socialinio fondo finansuojamas projektas „Parama užimtumui ir mobilumui“ padeda spręsti susisiekimo tarp namų ir darbovietės klausimus, persikvalifikuoti ar įsidarbinti subsidijuojamoje darbo vietoje.

Taip pat apžvelgiame projektą „Laikinieji darbai“, kuriuo įmonėms padedama išlaikyti darbuotojus ir toliau sėkmingai tęsti veiklą. Dar vienas projektas „Būk aktyvus darbo rinkoje“ skirtas jaunimui – juo sudaromos sąlygos įgyti patirties ir darbo įgūdžių, be kurių labai sunku įsidarbinti.

Žinoma, yra ir tokių gyventojų, kurie mieliau patys pradeda kurti savo verslą ir įdarbinti kitus. Jei esate vienas tokių ir svarstote galimybę pradėti verslą, jus turėtų sudominti straipsnis apie Verslumo skatinimo fondą ir jo teikiamas paskolas bei subsidijas steigti smulkias įmones ar pradėti individualią veiklą.

Taip pat šiame numeryje pristatome sėkmingai Lietuvoje įgyvendintą socialinės atsakomybės skatinimo projektą, kurio rezultatai džiugina ir verslininkus, ir visuomenę.

TURINYS

[Džiugina naujos galimybės įsidarbinti](#)

[Sėkmingi Darbo biržos projektai padeda mažinti nedarbą](#)

[Naujas projektas lygins duobes jaunimo kelyje į darbo rinką](#)

[Skatins lietuvių verslumą](#)

[Pagalbos ranka tiesiama bedarbių mobilumui](#)

[„ESF akademija“ ir šiais metais mokslui metais gimnazistus kvies gerinti pažintį su Europos socialiniu fondu](#)

[Socialiai atsakingos įmonės – nauda verslui ir visuomenai](#)

[Kryžiažodis](#)

www.esparama.lt

Įdomaus skaitymo!

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sąjunga augina finansus

Numerio tema

Džiugina naujos galimybės įsidarbinti

Nors bedarbių skaičius šalyje po truputį mažėja, nedarbas vis dar išlieka viena opiausių šių dienų socialinių problemų.

Šių metų liepą šalies teritorinėse darbo biržose buvo registruota 324,2 tūkst. bedarbių – tai sudarė 15 proc. visų darbingų šalies gyventojų. Šalies probleminėse teritorijose nedarbo lygis vidutiniškai siekė 17,7 proc., kaimiškuose rajonuose – 16–20 procentų. Trečdalis registruotų bedarbių – kaimo gyventojai.

Viešieji darbai – galimybė užsidirbti

Norėdama mažinti nedarbą Lietuvos darbo birža imasi naujų priemonių. Viena jų – nuo liepos 15 d. pradėtas įgyvendinti 16 mėnesių trukmantis 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamas projektas „Nepararask darbo įgūdžius“. Esant aukštam nedarbo lygiui šis projektas turės įtakos socialines įtampos mažinimui, ypač kaimiškuose šalies regionuose.

Šiuo projektu siekiama skatinti bedarbius

grįžti į darbo rinką, palaikyti jų darbinis įgūdžius ir sudaryti sąlygas užsidirbti pragyvenimui. Anot Lietuvos darbo biržos Užimtumo rėmimo skyriaus vyr. specialistės Jūratės Stankevičienės, projekte gali dalyvauti visi darbo biržoje registruoti bedarbiai. Planuojama, kad vidutinė viešųjų darbų trukmė bus du mėnesiai.

Iš viso šiam projektui įgyvendinti skirta 42 mln. litų (beveik 8 mln. litų sudaro Užimtumo fondo lėšos, daugiau nei 24,5 mln. litų – valstybės biudžeto lėšos, o beveik 9,6 mln. litų finansuojama Europos socialinio fondo (ESF) lėšomis).

Pasak vyr. specialistės, šis projektas teikia naudą ne tik bedarbiams, bet ir darbdaviams, nes Lietuvos darbo birža kompensuoja 60 proc., o savivaldybė – 40 proc. dirbantiesiems mokamo darbo užmokesčio. „Darbdaviai, pageidaujantys atlikti viešuosius darbus, teikiančius socialinę naudą vietos bendruomenėms, pasiūlymus teikia savivaldybė. Jų atranką vykdo sudarytos komisijos, į kurias lygiateisiais pagrindais įtraukiami savivaldybės, darbo biržos ir socialinių partnerių atstovai.“

Projekte dalyvaus beveik 30 tūkst. bedarbių

„Nuo liepos 15 d. praėjus vos porai savaitių, projekte jau dalyvavo šiek tiek

Projeku siekiama skatinti bedarbius grįžti į darbo rinką, palaikant jų darbinis įgūdžius ir sudarant sąlygas užsidirbti pragyvenimui.

daugiau nei 2,5 tūkst. darbo biržoje užsiregistravusių asmenų. Planuojama, kad viešųjų darbų priemonėje dalyvaus ne mažiau nei 29,6 tūkst. bedarbių“, – neseniai pradėto įgyvendinti projekto rezultatus ir ateities perspektyvas apžvelgė J. Stankevičienė.

Pagal projektą „Nepararask darbo įgūdžių“ bus organizuojami socialinę naudą visuomenei teikiantys viešieji darbai, skirti padėti palaikyti ir plėtoti vietos žmonių gerbūvį. Viešųjų darbų pobūdis skirsis

keičiantis sezonams. Planuojama, kad darbų pilkas, kuris buvo pasiektas vasarą, kai įsibėgėjo švietimo įstaigų ir socialinės paskirties objektų remontas, labai nesumažės ir atėjus rudeniiui. Į darbo biržą užsukę žmonės džiaugiasi atsivėrusiomis galimybėmis: „Džiaugiuosi, kad dirbdama viešuosius darbus, galu išsisaugoti darbo vietą. Tai man nepaprastai svarbu“, – pasakoja viena iš projekto dalyvių.

Daugiau informacijos apie projektą rasite čia.

Numerio tema

Sėkmingi Darbo biržos projektai padeda mažinti nedarbą

Išgyventi sudėtingą laikotarpį ir bent šiek tiek pagyvinti darbo rinką padėjo ir anksčiau vykdyti ir vis dar vykdomi projektai „Laikino užimtumo remimas“ bei „Laikinieji darbai“.

2009 m. kovą startavęs vienių metų projektas „Laikino užimtumo remimas“ sulaukė didesnio dėmesio, nei tikėtasi. Europos socialinio fondo (ESF) remtame projekte dalyvavo per 16 tūkst. bedarbių ir apie atleidimą iš darbo įspėtų darbuotojų.

Dirbama savose darbovietėse

Vaikyti nedarbo šmeiklų sėkmingai padeda ir projektas „Laikinieji darbai“. Ekonominė sunkumų kamuojamoms įmonėms šis projektas suteikia galimybes išlaikyti darbuotojus ir toliau sėkmingai tęsti veiklą. Projekte dalyvaujančioms įmonėms sudaromos sąlygos dalį darbuotojų įdarbinti viešuosiuose darbuose savo darbovietėse.

Įdarbinus žmogų pagal šią priemonę, darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas už laiką, praleistą dirbant viešuosius darbus, finansuoja Europos socialinis fondas (ESF) ir valstybė. „Pusdienį darbuotojai dirba įprastą darbą įmonėje, o kitą dienos pusę tvarko darbovietės aplinką, sodina, laisto gėles, tvarko sandėlius, atlieka smulkius remonto darbus“, – projekte „Laikinieji darbai“ dalyvaujančio darbuotojo dieną trumpai apibūdino

projekto koordinatorių Laurynas Mažulis. Pasak tekstilės srityje dirbančios bendrovės „Linomeda“ vadovo Romo Daukšos, laikiniais darbais užimta beveik pusė iš 54 įmonės darbuotojų. „Pardavimas šlubuoja, darbuotojams sumažėjo veiklos, bet jų atleisti nenorime. Juk ateis ir geresni laikai. O laikinieji darbai – puiki išeitis. Yra ir darbo, ir atlyginimas mokamas. Žmonės turi ką veikti – tvarkome patalpas, atliekame smulkius

remonto darbus, žiemą kasame sniegą“, – pasakoja direktorius.

Nuo praėjusių metų spalį startavusio projekto pradžios iki liepos visoje Lietuvoje pagal projektą „Laikinieji darbai“ jau dirba 7 354 darbuotojai 1 088 įmonėse. Planuojama, kad iki projekto pabaigos viešuosiuose darbuose dalyvaus beveik 20 tūkst. asmenų iš ekonominius sunkumus patiriančių įmonių.

Informaciją apie projektą „Laikinieji darbai“ rasite čia.

Keturios dešimtys Anykščių darbo biržoje registruotų bedarbių laikinai išlaikėjas nuo bedarystės – šieji darbai Anykščių universiteto medelį.

Naujas projektas lygins duobes jaunimo kelyje į darbo rinką

„Lietuvoje darbdaviai dažniausiai reikalauja patirties pagal specialybę. Bet kur jos gauti, jei esi ką tik baigęs mokslus?“

Panašūs komentarai pasipila kaskart, kai tik pradėdama kalbėti apie jaunimo įdarbinimo iššūkius. Visi sutinkame: patirtis

13 pirmų lūpų

ir darbo įgūdžiai nepaprastai svarbūs ieškant darbo. O jų įgyti jaunimui padės projektas „Būk aktyvus darbo rinkoje“, kurį liepos viduryje pradėjo vykdyti Lietuvos darbo birža.

Ir absolventui, ir darbdaviui

„Šalies ugdymo įstaigos parengia daug specialistų, kurie, net ir turėdami kvalifikaciją laipsnį, įsidarbindami susiduria su sunkumais, nes stokoja patirties, – pastebi projekto vadovas Vytautas Šimonėlis. – Projektu „Būk aktyvus darbo rinkoje“ sudarome galimybę jaunuoliams padirbėti pagal savo specialybę ir gauti reikalingos patirties. Aiškų, dalyvavimas projekte bus naudingas ir darbdaviui: juk jis galės parengti darbuotojus, kurie vėliau galėtų tikti ir nuolatiniam darbui“, – tvirtina pašnekovas.

Projekto teikiamomis galimybėmis galės pasinaudoti jauirašiusi išsilavinimo jaunuoliai.

Abiejonių dėl projekto reikalingumo nekyla: metų pradžioje jaunuoliai iki 25 metų amžiaus sudarė net 14,6 proc. visų darbo biržoje registruotų bedarbių. Pasak V. Šimonėlio, jaunuoliai iki 29 metų – mūsų prioritetas.

Jaunuoliai jau domisi

Planuojama, kad iki 2012 m. pabaigos

projekte „Būk aktyvus darbo rinkoje“ dalyvaus daugiau kaip 5 tūkst. asmenų. Puselį jų bus sudarytos galimybės įgyti praktinių įgūdžių dirbant realiose darbo vietose ir, tikėtina, ilgainiui jose pasilikti. Kita dalis darbo nerandančių darbo rinkoje remiamų jaunuolių bus įdarbinti subsidijuojant. „Tiesiog darbdavys, kuriam reikalingi vienokios ar kitokios kvalifikacijos ar profesijos darbuotojai, kreipsis į

darbo biržą registruodamas laisvą darbo vietą ir pateikdamas laisvos formos paraišką. Jam bus atrinkti ir pasiūlyti tinkami projekto dalyviai. Profesijos nėra ribojamos – projektu teikiamomis galimybėmis galės pasinaudoti įvairių išsilavinimą turintys jaunuoliai ir įvairių veiklų vykdančios organizacijos“, – teigia V. Šimonėlis. Anot jo, gyventojams ir įmonėms sužinoti apie jiems siūlomas galimybes padės

informavimo kampanija. Apie projektą „Būk aktyvus darbo rinkoje“ bus pranešama lauko ekranuose, didžiųjų miestų viešajame transporte, per radiją ir kitomis priemonėmis. Jaunuoliai, norintys gauti dar daugiau informacijos, raginami apsilankyti teritorinėje darbo biržoje. „Bet jau ir dabar juntame dėmesį projektui – žmonės skambina, teiraujasi. Susidomėjimas tikrai yra“, – tikina projekto vadovas.

Projektą „Būk aktyvus darbo rinkoje“ finansuoja Europos socialinis fondas. Preliminari projekto vertė – 22 mln. litų.

Skatins lietuvių verslumą

Lietuviai niekada neatsiskyrė dideliu versumu. Tačiau ir taip žemi buvę verskumai rodikliai sunkmečiu dar labiau sumenko.

Statistikos departamento duomenimis, 1999 m. sau dirbo 16 proc. šalies gyventojų, o 2009 m. – jau tik 10 procentų. Į šį skaičių patenka dirbantieji pagal verslo liudijimus, verslininkai ir užsimitantieji individualia veikla. Remiantis „Eurostat“ duomenimis, daugumoje Europos

Žingsniai pirmyn

Naujas fondas skatins lietuvių verslumą.

Sąjungos (ES) šalių šis skaičius dvigubai didesnis.

Šiais metais valdžia ėmėsi ambicingų priemonių skatinti verslumą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) rugpjūtį ėmėse verslumą skatinančių veiksmų – įsteigė Verslumo skatinimo fondą. Projekto metu bus įgyvendinama finansų inžinerijos priemonė „Verslumo skatinimas“, kuri bus vykdoma

2007–2013 m. ES struktūrinės paramos Lietuvai lėšomis. Šiai priemonei iki 2015 m. įgyvendinti planuojama skirti apie 50 mln. litų Europos socialinio fondo lėšų.

Svarbi kiekviena nauja darbo vieta

Pagrindinis Verslumo skatinimo fondo tikslas – suteikti postūmį pradėti verslą toms visuomenės grupėms, kurios nėra

verslios, jas konsultuoti, mokyti, pagelbėti rengiant būsimo verslo planus ir teikti pagalbą juos įgyvendinant. Skatinant verslumą ir didinant užimtumą, tikimasi sukurti daugiau naujų darbo vietų. Pasak SADM vyr. specialistės Žanetos Maskaliovičienės, krizės laikotarpiu brangi kiekviena naujai sukurta darbo vieta.

Prieš pat naujus metus Finansų ministerija, SADM ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (INVEGA) pasirašė sutartį ir įsteigė Verslumo skatinimo fondą. Šių metų liepos pabaigoje UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ konkurso būdu atrinko 57 kredito unijų konsorciūmą, su kuriuo buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis dėl paskolos penkeriems metams.

Netrukus iš Verslumo skatinimo fondo bus teikiamos paskolos ir subsidijos iki 86 tūkst. litų smulkių įmonių ar individualios veiklos pradžiai. Šias labai mažas paskolas gali gauti mažos įmonės, veikiančios ne ilgiau kaip vienus metus, socialinės įmonės, verslininkai ir fiziniai asmenys, ketinantys pradėti ar plėtoti savo verslą.

Palankesnės paskolų teikimo sąlygos bus taikomos socialiai labiausiai pažeidžiamoms grupėms: bedarbiams, neįgaliesiems, jaunimui iki 29 metų ir vyresniems nei 50 metų asmenims. Pasak

pašnekovės, sėkmingiausiems projektams, įvykdžius 70–80 proc. verslo plano rodiklių, bus kompensuojamos paskolos palūkanos.

Supažindins su verslo pradžiamokslu

Visi norintieji, taip pat ir mažos įmonės gali registruotis ir dalyvauti verslumui skatinti skirtuose kursuose, kurie vyks visuose Lietuvos regionuose. Registruotis galima interneto svetainėje adresu <http://www.lku.lt/lt/mikrokreditav.html>

Visi užsiregistravusieji bus kviečiami klausyti aštuonių valandų verslo pradžiamokslinio kursą, kurį organizuos Lietuvos centrinė kredito unija. Po pradinį kursų bus įvertinti kiekvieno asmens verslumo

Jaunimas iki 29 metų – viena iš grupių, kurioms palankios pradėti verslą bus teikiamos paskalvėnėms sąlygoms.

Žingsniai pirmyn

Cavos namai? Gal tokia jūsų verslo idėja, kurią įgyvendinti padės Verslumo skatinimo fondas.

gebėjimai ir nustatyti jų poreikiai. Vėliau projekto dalyviai gerins savo turimas žinias apie mokesčius, darbo teisę, rinkodarą ir apskaitą.

Kol kas mokymų ir konsultacijų laikas dar nepatvirtintas. Rugsejo viduryje ši informacija turėtų būti aiški ir paskelbta interneto svetainėje www.lku.lt.

Kursų pabaigoje pradėsiantieji verslą, padedami konsultantų, turės parengti konkretų verslo planą, o geriausių verslo planų autoriai dalyvaus atrankoje gauti

paskolą. Profesionalūs konsultantai projekto dalyviams suteiks pagalbą ne tik kuriant, bet ir įgyvendinant naujas verslo idėjas. Šiems planams įgyvendinti kredito unijos 3–5 metams galės paskolinti iki 86 tūkst. litų, o palūkanos preliminariai sieks apie 5,5 procento. Gražintos paskolos vėl galės būti suteiktos asmenims, turintiems naujų verslo idėjų.

Tačiau mokymai ir konsultacijos nėra privalomi. Jei interviu su verslo konsul-

tantu metu bus nustatyta, kad asmuo turi verslumo žinių ir patirties, savo jėgomis parengęs verslo planą jis gali iš karto prašyti suteikti paskolą*, – pabrėžė Ž. Maskaliaviene.

Palankus metas naujoms verslo idėjoms

Vienam paskolos gavėjui galės būti suteikta ne daugiau kaip viena paskola su konkrečiu paskolos grąžinimo grafiku. Gavus labai mažą paskolą, taip pat bus galima gauti ir INVEGOS garantiją bei dalinį paskolų palūkanų kompensavimą.

INVEGA projektų vadovė Vilijus Šveikauskienės nuomone, rinka po truputį atsigauja iš sąstingio, todėl atėjo palankus metas įgyvendinti naujai kilusias verslo idėjas, tačiau joms įgyvendinti būtinos investicijos. Verslumo skatinimo fondas – puiki galimybė mažų ar labai mažų įmonių savininkams, nes šio projekto metu jie ne tik įgis reikiamų žinių verslo pradžiai ir plėtrai, bet ir gaus reikalingą finansinę paramą ypač palankiomis sąlygomis.

Už suteikiamą paskolą jos gavėjui nebus taikomi jokie administravimo mokesčiai. Tačiau paskolos gavėjas turės mokėti 3 mėn. VILIBOR +0,1 proc., bet ne mažiau kaip 2 proc. ir ne daugiau kaip 6 proc. me-

tinų palūkanų, plius kredito unijos maržą (nuolatinę palūkanų dalį), kuri negalės viršyti 3,49 procento. Preliminari palūkanų norma turėtų būti apie 5,5 procento.

Planuojama, kad mokymuose iki 2015 m. dalyvaus ne mažiau kaip 5 tūkst. šalies gyventojų, o 1 200 verslininkų ar įmonių bus suteiktos paskolos pradėti verslą arba plėtoti jau turimą.

Daugiau informacijos galima rasti interneto svetainėje www.lku.lt, taip pat kreipiantis į regioninę kredito uniją.

Pagalbos ranka tiesiama bedarbių mobilumui

Nors tobulėjant technologijoms ir gerėjant susisiekimui pasaulis tampa vis mažesnis, atstumai kartais tebėra rimta problema.

Ypač – ieškant darbo. Siūloma vieta, žiūrėk, lyg ir nebloga, atitinka gebėjimus ir poreikius, bet... iš namų iki darbovietės ir atgal kasdien teks važinėti dešimtis kilometrų. Ką daryti?

Žingsniai pirmyn

Atsakymą siūlo Lietuvos darbo birža, šių metų birželį pradėjusi vykdyti Europos socialinio fondo (ESF) finansuojamą projektą „Parama užimtumui ir mobilumui“

Mokys, rems, įdarbins

„Viena iš keturių projekte numatytų priemonių mažinti nedarbą – teritorinio judrumo skatinimas. Asmenims, kurių naujoji darbo vieta nuo namų bus nutolusi 30 km ir daugiau, tris mėnesius kompensuosime kelionės ir apgyvendinimo išlaidas. Darbą atokiau nuo namų susiradusiems gyventojams, kurių atlyginimas neviršija

dviejų minimalių mėnesinių algų dydžio, tereikia pateikti prašymą teritorinei darbo biržai“, – pasakoja projekto vadovė Neringa Karalienė.

Šia priemone galės pasinaudoti apie pusę tūkstančio per darbo biržą darbo ieškančių asmenų. Tačiau judrumo skatinimas – tik viena iki 2011 m. pabaigos truksiančio projekto dalis. „Gyventojų galimybės įsivertinti darbo rinkoje didinsime ir kitais būdais: teikdami subsidijas bedarbius primantiems darbdaviams, sudarydami galimybes darbo ieškantiems asmenims persikvalifikuoti, taip pat padėdami žmo-

nėms įsidarbinti rotacijos būdu“, – vardija N. Karalienė.

Planuojama, kad, įgyvendinant projektą „Parama užimtumui ir mobilumui“, įvairiose aktyvios darbo rinkos priemonėse dalyvaus apie 17 tūkst. gyventojų.

Tęsia gerą patirtį

Projekto, skirto nedarbui mažinti ir žmonių užimtumui didinti, bendra vertė siekia 87,9 mln. litų. Didžioji šių lėšų dalis, 45,5 mln. litų, bus skirta darbo užmokesčio subsidijoms, kurios planuojama padėti įsidarbinti apie 10 tūkst. bedarbių. Profesiniam mokymui numatyta 18 mln. litų, tad daugiau kaip 6 tūkst. žmonių galės persikvalifikuoti ar atnaujinti profesines žinias. Apie 17 mln. litų skiriama mokymo stipendijoms, dar 5,95 mln. litų – asmenų kelionėms į darbą ar mokymus kitame rajone kompensuoti, o apie 50 tūkst. litų numatyta skirti sveikatos patikrai.

„Svarbiausi projekto dalyviai – tai bedarbiai ir asmenys, įspėti apie atleidimą. Norėdami pasinaudoti projekto teikiama galimybėmis, bedarbiai ir asmenys, įspėti apie atleidimą, tiesiog turės pasitarti su juos aptarnaujančiais teritorinių darbo biržų specialistais, – teigia projekto vadovė. – Žinoma, apie mūsų projektą gyventojus ir darbdavius informuosime internetu ir straipsniais šalies spaudoje.“

Su projektu „Parama užimtumui ir mobilumui“ siejami nemaži lūkesčiai. Jie visiškai pagrįsti – analogišką projektą Lietuvos darbo birža baigė įgyvendinti šių metų liepą. Pastebimi teigiami pokyčiai: nedarbo lygis stabilizuotas, darbdaviai vis aktyviau įdarbina asmenis naudodamiesi įdarbinimo subsidijuojant priemone, o įsidarbinančiųjų skaičius auga. Taigi tikimasi, kad ir šis ESF remiamas projektas leis pasiekti gerų rezultatų.

„ESF akademija“ ir šiais mokslo metais kvies gerinti pažintį su Europos socialiniu fondu

Gera žinia gimnazistams – rugsėjo 1-ąją Lietuvos gimnazijos vėl bus kviečiamos dalyvauti projekte, kuriuo vyresniųjų klasių moksleiviai smagiai ir kūrybiškai supažindinami su Europos socialiniu fondu bei Europos Sąjungos (ES) struktūriniu parama.

Ne tik moksleiviai – 2009 m. pradėtas vykdyti projektas „ESF akademija“ įtraukia

Projektas padės naująją darbo vietą pasiekti asmenims, kuriems ją pasiekti pinčiomis ar dviračiu bus sudėtinga.

Sēkmās jāvēpti

visā gimnazijā bendruomenē, suteikia žinių ir įgūdžių, susijusių su struktūrine parama ir galimybėmis ja pasinaudoti.

„ESF akademijos“ sumanytoja – Europos socialinio fondo agentūra (ESFA) – projektą įgyvendina su partnerėmis – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Švietimo ir mokslo ministerija. Pasak agentūros komunikacijos vadovės Indrinos Aškelovičienės, 2010–2011 mokslo metais prisijungti prie „ESF akademijos“ bus siūloma ir toms gimnazijoms, kurios šią progą praleido pernai, ir jau dalyvavusioms projekte. Taigi daugiau kaip dviejų dešimčių gimnazijų auklėtiniai, šiomet sėkmingai baigę pirmą akademijos kursą,

galės toliau gerinti savo žinias.

Antras akademijos kursas skirtas pažengusiems

„Antro akademijos kurso programa bus išsamesnė, turinys platesnis, o užduotys pritaikytos pažengusiems ir daugiau žinių turintiems dalyviams“, – paaiškina I. Aškelovičienė. Pasak jos, į „ESF akademijos“ veiklą įsitraukusių jaunųjų piliečių žinios apie Europos socialinį fondą ir ES struktūrinę paramą pastebimai pagerėjo. „Viena pirmųjų akademijos užduočių – atsakyti, kas, dalyvių nuomone, yra ESF. Tąkart sulaukėme pačių įvairiausių atsakymų – pavyzdžiui, kad fondas skirtas žemės ūkiui remti arba kad jis padeda organizuoti diskotekas mokyklose, – prisimena pašnekovė. – Gegužę, pirmam „ESF akademijos“ kursui baigiantis, jau visi projekte dalyvavę moksleiviai puikiai žinojo, kas yra Europos socialinis fondas ir ką jis veikia“, – teigia ESFA komunikacijos vadovė.

Prie iniciatyvos prisijungusios gimnazijos gauna naujausius leidinius apie ESF ir ES struktūrinę paramą, o moksleiviai dalyvauja įvairiuose konkursuose, specialiose pamokose. Gimnazijų bendruomenėms organizuojami susitikimai, debatai ir diskusijos. Anot I. Aškelovičienės, „ESF

akademija“ rengiama siekiant kelių tikslų. „Tai unikalūs informavimo, mokymo ir užimtumo projektas, leidžiantis vieną šiuo metu nušauti du zuikius. Visų pirma, informuoti gimnazijas, mūsų galimus pareiškėjus, apie galimybę pasinaudoti parama švietimui. Antra, moksleiviai, dalyvaujanti

akademijos veikloje, gerokai daugiau sužino apie ESF ir ES struktūrinę paramą“, – teigia pašnekovė. Svarstoma galimybė ilginauti pakviesti ir šalies kolegijas bei universitetus taip pat prisijungti prie „ESF akademijos“. Tačiau kol kas ESFA apsiriboja gimnazijomis.

Pirmąsiais ESF akademijos metais jaunieji moksleiviai dalyvavo įvairiuose konkursuose, užkasinėję veikloje. Beveik tikėtai, kad antrąjį metalą pritrauks dar daugiau kūrybingų moksleivių.

Sėkmės istorijos

Būdamas socialiai atsakingas, įmonė prisideda prie socialinių, aplinkosauginių ir platesnių ekonominės gerovės problemų sprendimo.

„Pajutome, kad moksleivius papildomai užimti padedančios iniciatyvos, kuriose švietimo įstaigos gali dalyvauti nemokamai, labai reikalingos. Aktyvumu ypač džiugino Tauragės, Telsių, Šiaulių, kitų mažesnių miestų gimnazijos. O jaunimas noriai dalyvauja įvairiuose konkursuose,

užklasinėje veikloje, – tikina agentūros atstovė. – Ar moksleiviai patys savo iniciatyva imtų domėtis ESF veikla? Tikrai nematau. Bet, pasiūlę jiems patrauklius būdus, galime paskatinti jaunuosius piliečius būti aktyvesnius, kūrybingesnius ir atrasti naujų galimybių“, – kalba I. Aškelevičienė.

Daugiau informacijos apie „ESF akademią“ rasite jos interneto svetainėje“.

Socialiai atsakingos įmonės – nauda verslui ir visuomenei

Įmonių socialinė atsakomybė (ISA) – tai tokia įmonių ir organizacijų politika bei praktika, kai ne tik laikomasi įstatymų, tarptautinių susitarimų ir sutartų elgsenos normų, bet ir į savo veiklos vidinius procesus bei įvairius santykius savanoriškai integrujami socialiniai, aplinkosaugos ir skaidrus verslo principai;

su visuomeniniais ir valstybinio sektoriaus partneriais dalyvaujama ieškant novatoriškų sprendimų socialinėms, aplinkosaugos ir platesnėms ekonominėms

gerovės problemoms. Taip pat pastebima, kad socialinė atsakomybė – tai procesas, kuriame įmonė nuolat tobulėja.

2007 m. įmonių socialinės atsakomybės bazinis tyrimas parodė, kad labiausiai ISA plėtrą Lietuvoje stabdo fragmentiškas ISA suvokimas, nedidelės galimybės keistis patirtimi, ISA specialistų trūkumas.

Be to, ISA plėtrą stabdo tokios kliūtys kaip gyventojų pilietinio aktyvumo stoka, nepakankamai stiprios profesinės sąjungos ir vartotojų bei nevyriausybinės organizacijos. Verslo, ypač smulkiojo ir vidutinio, aplinkoje vyrauja nuomonė, kad ISA – tai brangus procesas, neduodantis realios naudos. Lietuvoje įmonės dažniausiai konkuruoja dėl kainų, kartais – kokybės,

Projekto rėmose įvykė Nacionalinis atskaitos verslo apdovanojimas pagerbė įmones, kurių veikla demonstruoja įsipareigojimą tautos aplinkai ir elgtis teisingai tiek su darbuotojais, tiek su valstybe.

Sėkmės istorijos

bet mažai konkuruoja reputacijos ar atsakingo veiklos aspektais.

Siekdama pakeisti susiklosčiusią situaciją, Jungtinių Tautų vystymo programa (JTVP) Lietuvoje įgyvendino projektą „Išmonių socialinės atsakomybės skatinimas Lietuvoje“, finansuojamą iš 2007–2013 m. Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų lėšų.

Socialinės atsakomybės principas naujingas visiems

Pagrindinis JTVP įgyvendinto projekto tikslas – skatinti įmones savo veikloje taikyti išmonių socialinės atsakomybės principus. Lietuvoje, kaip ir visoje ES, įSA siejama su Lisabonos strategijos ekonominiiais, socialiniais ir aplinkosaugos tikslais, nes manoma, kad įmonės, įgyvendinančios įSA, prisidės prie darbo vietų kūrimo ir darbo sąlygų gerinimo, darbuotojų teisių užtikrinimo, mokslo plėtojimo ir technologinių inovacijų plėtos.

„ĮSA principų taikymas įmonėje didina jos konkurencinį pranašumą ir mažina riziką, susijusią su darbų sauga, įmonės reputacija, darbuotojų kašta, poveikiu aplinkai, – pasakoja projekto vadovė Ieva Labanauskienė. – Svarbu pabrėžti, kad

socialinės atsakomybės principų taikymas užtikrina naudą tiek verslui, kuriam atsisveria naujos rinkos galimybės ir kuris užsitikrina darbuotojų, klientų bei investuotojų palankumą; tiek ir bendruomenėi, kuri tampa darnesnė ir sveikesnė.“

Jau baigto įgyvendinti projekto metu buvo rengiamos apskritojo stalo diskusijos, metodinės priemonės, mokymai, kurie prisidėjo prie įmonių informuotumo apie Lietuvos ir užsienio gerąją praktiką įgyvendinant įSA.

Diskriminacijos apraiškos

Įgyvendinant projektą buvo atliktas lyčių lygybės vertinimas. Jis atskleidė, kad Lietuvos įmonėse priėmimo į darbą, kvalifikacijos kėlimo, mokymo, atlyginimų ir paaukštinimo srityse egzistuoja lyčių diskriminacijos apraiškos: įsidarbinant asmeninio pobūdžio metu moterys dažniau jaučiasi diskriminuojamos nei vyrai, joms dažniau užduodami klausimai apie ketinimą turėti vaikus, jų globą ir skaičių; moterų padėtis blogesnė nei vyrų paaukštinimo ir karjeros srityse.

„Lyčių lygybės svarba darbo rinkoje neginčytina. Ji skatina didesnę moterų užimtumą, gali duoti didesnę socialinę ir ekonominę naudą, mažinti socialinę

įtampą darbo kolektyvuose. Tačiau Lietuvoje ir viešajame, ir ypač privačiame sektoriuose vis dar trūksta šios problemos masto suvokimo, – sako JTVP Lietuvoje vadovė Lyra Jakulevičienė. – Tai patvirtina ir vertinimo rezultatai – moterys dažniau nei vyrai jaučiasi diskriminuojamos dėl lyties, ypač siekiamos aukštesnių pareigų; jos dažniau mano, kad lytis turi įtakos atlyginimo dydžiui.“

Pasak JTVP Lietuvoje vadovės, privačiojo sektoriaus atstovams trūksta žinių apie lyčių lygybę paremtos praktikos įmonėje ekonominės naudos. Kaip paaiškėjo atliekant vertinimą, ne visose Lietuvos įmonėse kuriamos palankios sąlygos, užtikrinančios lyčių lygybę, pavyzdžiui, nesterbimi vyrų ir moterų atlyginimų skirtumai, nėra formalizuotų taisyklių dėl darbuotojų apsaugos nuo priekabiavimo ar persekiojimo darbe.

Atsakingo verslo apdovanojimai

Projektu taip pat buvo siekiama paskatinti ir pagerbti tas įmones, kurios savo veikloje jau taiko socialinės atsakomybės principus.

Nuo 2007 m. JTVP su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija kasmet rengia Nacionalinį

atsakingo verslo apdovanojimą, kurio tikslas – didinti įSA naudos verslui ir valstybei žinomumą, skatinti įSA principų taikymą verslo praktikoje. Nacionaliniu atsakingo verslo apdovanojimu trjose nominacijose („Metų darbovietė“, „Bendruomeniškiausia metų įmonė“ ir „Metų aplinkosaugos įmonė“) pagerbiamos tos įmonės, kurių veikla demonstruoja lyderystę ir įsipareigojimą veikti skaidriai, sąžiningai elgtis su darbuotojais, visuomene ir valstybe, vertinti verslo veiklos poveikį aplinkai ir mažinti tokio poveikio neigiamus padarinius.

Laukia nauji darbai

Nors čia pristatomas projektas jau sėkmingai įgyvendintas, išmonių socialinės atsakomybės plėtra Lietuvoje nesustoja. Greit JTVP Lietuvoje įgyvendins naują ES struktūrinėmis lėšomis remiamą projektą „VARTAI: Socialinės ir aplinkosauginės verslo inovacijos“. Šiuo projektu bus toliau didinami išmonių gebėjimai diegti įSA principus savo veikloje, bus šviečiami valstybės institucijų darbuotojai apie įSA esmę ir principus, o visuomenė bus skatinama prisidėti prie įSA tikslų informuojant ją apie atsakingo vartojimo svarbą.

Daugiau apie projektą galite rasti čia.

Kryžiažodis

Pirmieji trys skaitytojai, atsiuntę teisingus atsakymus, laimės suvenyrus su ES struktūrinių fondų simbolika. Atsakymus prašome siūsti el. paštu J.Balkevicius@finmin.lt. Prašome nurodyti savo vardą, pavardę ir adresą.

1. Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamas projektas „... darbo įgūdžių“, skatinantis bedarbius grįžti į darbo rinką, siekiantis palaikyti jų darbo įgūdžius ir sudaryti sąlygas užsidirbti pragyvenimui.

2. Lietuvos darbo birža kompensuoja 60 proc. dirbantiems, kurių įmonė dalyvauja pirmame klausime minimame projekte, mokamo darbo užmokesčio. Kas finansuoja likusius 40 proc.?

3. 2009 m. Lietuvos Darbo biržos pradėtas įgyvendinti projektas „... darbai“, kurio tikslas - remti asmenų išlikimą darbo rinkoje, sudarant galimybes išaugoti darbo vietas ekonominius sunkumus patiriančiose įmonėse ir skatinti darbo ieškančių asmenų laikiną užimtumą, sudarant sąlygas užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų.

4. Viena iš Nacionalinio atsakingo verslo apdovanojimo kategorijų - „... metų įmonė“.

5. Kam skirtas projektas „Būk aktyvus darbo rinkoje“?

6. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija ir UAB „Investicijų ir verslo garantas“ įkūrė „... skaitinimo fondą“.

7. Projekto „Pama užimtumui ir mobilumui“ viena iš veiklų vadinasi „Teritorinio ... rėmimas“.

8. Kokiai tikslinei grupei skirta „ESF Akademijs“, kviečianti kūrybiškai susipažinti su Europos socialiniu fondu ir ES struktūrine parama ?

9. Europos socialinio fondo finansuojamo projekto „Pama užimtumui ir mobilumui“ vieni iš dviejų svarbiausių dalyvių yra asmenys, šępėti apie atleidimą. Kas yra kiti dalyviai?

10. Kelinto „ESF Akademijos“ kurso programa prasideda rugėjo mėnesį?

11. Jungtinių Tautų vystymo programos Lietuvoje įgyvendinamas projektas „Įmonių ... atsakomybės skatinimas Lietuvoje“.

12. Su kokiais Lisabonos strategijos tikslais, be ekonominių ir socialinių, Lietuvoje (ir visoje ES) siejama įmonė socialinė atsakomybė?

